

la humanitat

Fundador: Lluís Companys

14 d'abril de 1931
República Catalana.
El millor record d'ahir
i la major ambició de demà

SEGONA EPOCA
Any V, Núm. 1

Registrado como artículo de 2ª clase en la
Administración de Correos de México, D. F.

Editor: Esquerra Republicana de Catalunya
Mèxic, D. F., 12 d'abril de 1947

Realitats de la política catalana

Per Josep TARRADELLES

Una etapa d'una més àmplia i més intensa compenetració s'obre entre els exiliats d'Esquerra Republicana que es troben a les terres hospitalàries de Mèxic. Aquesta és, per a nosaltres, la significació de publicar-s'hi LA HUMANITAT.

Fa uns quants anys, alguns, amb íntima satisfacció, donaven el nostre partit com acabat i, per tant, creien, que no tornaria a ésser el que fou i ni tansols a mantenir-se unit i fidel als seus ideals. Avui han de constatar que o solament es manté disciplinat i lluita coratjosament per alliberar la nostra Pàtria, sinó que, per la lleialtat als seus ideals i per la seva conducta clara, continua tenint la confiança d'una gran part del nostre poble i el suport entusiasta dels seus militants.

Nosaltres que, ni en les hores més difícils, no hem perdut la fe, ni en el

Partit, ni en el seu ideari, podem dir ara amb satisfacció que som els únics, no sols de Catalunya, ans encara d'Espanya, que no hem tingut dissidències ni escissions. Això prova que les actituds que els organismes dirigents han adoptat en cada moment interpretaven fidelment els nostres companys, així com aquelles masses d'opinió catalana que tantes vegades ens atorgaren llur confiança.

Aquesta realitat, cal que ningú no l'oblidi. Nosaltres hem de tenir-la present, car aquests magnífics resultats han estat deguts al fet que, per damunt dels naturals matisos que existeixen en tots els partits democràtics, dins l'Esquerra hi ha encara quelcom més fort que els seus propis ideals: la fervorosa devoció que ens uneix a servir Catalunya i tenir tothora la convicció que el nostre poble, tal com hem dit altres vegades, només podrà fer tasca constructiva i veure's alliberat, si al nostre Partit li cap l'honor i la responsabilitat de representar-lo en la seva gran majoria.

La ferma voluntat de mantenir-nos units i l'haver-ho aconseguit, és gràcies al fet que durant aquests anys no hem caigut en la confusió política produïda per l'exili. A més, en la clandestinitat, els nostres companys han sabut marcar sempre una actitud que no ha donat lloc a dubtes malgrat que molt sovint, amb més mala fe que bona intenció, hi ha hagut qui ha tendit, i tendeix encara, a interpretar-nos capciosament a fi d'impossibilitar una acció de conjunt de tots els catalans.

El resultat d'aquesta continuïtat política és la nostra posició. Ha estat i és increïble perquè estem convençuts que només arribarem a punts de coincidència i d'actuació amb les altres forces polítiques, si tothom està disposat a treballar eficientment, en lloc d'aprofitar-se de certes situacions per estobar la consecució dels nostres ideals.

Dintre d'aquesta línia, ningú no ignora que l'Esquerra ha fet i està disposada a fer els sacrificis que calgui per tal d'una millor entesa entre tots els catalans. Al mateix temps, però, cal que hom sàpiga, i no ens cansarem de repetir-ho, que no estem disposats, ara ni mai, a adoptar actituds demagògiques que, a la llarga, sabem que només han de perjudicar-nos. Avui, després de les doloroses experiències passades, no es tracta solament de recobrar els nostres drets, ans també de com hem de consolidar-los per sempre més. Això vol dir tenir en tots moments plena consciència de les realitats i angioses a les quals tots estem sotmesos.

Diem això —no és la primera vegada que ho escrivim— perquè davant certes actituds la intenció de les quals no desconeixem, ningú no es pugui fer il·lusions d'aconseguir els seus propòsits, si és que encara algú en nodreix. Esquerra Republicana és i serà al seu lloc de combat. Per tant, pensar que una acció d'àmplia base es pot fer sense nosaltres o contra nosaltres, constitueix una actitud negativa condemnada per endavant a un sorollós fracàs.

El que cal fer, al nostre entendre, és tot el contrari. És aplegant-se el voltant nostre —perquè hem estat i som encara la representació més viva del nostre poble— que podem tots junts crear, primer, un clima de comprensió i, després, una coincidència d'actuació per ara i pel futur.

Per altra banda, sàpiguem que no enganyen ningú aquells que, a l'exili o a casa nostra, constitueixen organismes que, segons ells diuen, representen el nostre poble. Els qui treballen amb nobles propòsits, s'haurien d'adonar que és pueril parlar en nom de Catalunya sense saber abans què som, què volem, quina és la nostra força, i sense voler comprendre que no resoldrem cap dels problemes polítics, econòmics ni socials que tenim plantejats, si aquells que diuen preocupar-se'n veuen els nostres anhels i les nostres lluites a través de les seves inquietuds literàries, o bé, sense pensar en la seva incapacitat creadora, s'abandonen a una crítica derrotista de tot allò que els altres han fet.

Tampoc no es farà treball constructiu si s'oblida, com molts fan, que a Catalunya existeix prop d'un milió de treballadors la majoria dels quals viuen, des de fa anys, sense llibertat i d'una manera angiososa. En canvi, les classes benestants s'han enriquit darrenement d'una manera excessiva, fins a constituir moltes vegades un insult a les privacions dels seus conciutadans. Cal pensar, doncs, que ni els uns ni els altres no ens escaparem de sofrir les conseqüències que es produeixen sempre a tots els països sotmesos a un règim de força i de dirigisme estatal. A no tardar, és molt possible que el nostre país caigui en una profunda crisi, en la qual cal pensar des d'ara, si és que volem salvar el patrimoni de Catalunya, que és de tots.

Igualment és fer un tort al nostre poble insistir inútilment a voler-lo convèncer de l'excel·lència de fórmules polítiques de començaments de segle. Com si aquests darrers quaranta anys de lluites i de sacrificis no haguessin

(Acaba a la plana 2)

F O C S D E B E N G A L A

Darrera Etapa

Amb el primer número aparegut de "La Humanitat" barcelonina, el 9 de novembre de 1931, va néixer aquesta secció, potser més ben intencionada que sortosa. Sota aquest rètol, va viure fins al juliol del 36, data en que, per posar-se a tot amb les circumstàncies, va rebatejar-se "Bengales de Guerra". El 24 de gener de 1939, va aparèixer la darrera, amb la qual, com amb totes les publicades durant la guerra civil, —d'una manera o altre hem d'anomenar-la— l'autor va signar amb totes les lletres la seva sentència de mort.

En sortir de Barcelona, hores abans que hi entrassin els altres, vaig fer-me la il·lusió que algun dia, emulant el clàssic, jo també reprendria la meua secció quotidiana, estampant al començ de la crònica represa: "Com dèiem ahir...".

Però això es retardà una mica. I hom comença a sentir impaciència. Aquella impaciència que sent el viatger que ha suportat hores i més hores de penós viatge, però que, arribat al destí, troba, ja no pot estar-se quiet, i s'aixeca del seient, i mentre mullera el campy els altres cap a la plataforma, quan encara el tren no s'ha aturat i tot just s'ovira l'estació, com una promesa acollidora.

A mi em passa justament això. No puc estar-me assegut i no sé perquè m'entesto a veure les tendes de casa nostra. Aquesta inquietud m'ha fet acceptar la invitació cordial que m'ha estat feta de reprendre la meua honrada piratènia de temps passats. I m'he aixecat, i ja deuen, he tirat ma del vell bagatge que m'acompanya pel món, disposat a extreure'n allò que calgui per a distreure o al·lucinar aquells que m'atorguin, com abans, l'honor de llegir-me.

Perquè, vulguin o no, el convoi camina. No sabem del cert on va. Però camina. I no pot ésser de cap manera que al cap d'avall dels riells no trobem una estació que ja no sigui de trànsit com les que hem conegut en vuit anys, sinó la terminal tan esperada dels nostres sofriments i de les nostres angioses.

Tant debó aquest impuls meu, d'aixecar-me del seient, sigui un reflex intuïtiu, i que, realment, ens trobem tots a la darrera etapa. Per dissort no hi som tots. Molts s'han quedat pel camí. Però amb els que quedem, fem prou colla per a encetar la tasca gegantina que ens espera a l'andana on volem baixar.

Fem-nos forts en creure que ens hi apropem. La fe transporta les muntanyes. Però hi ha quelcom que devem transportar personalment cadascú de nosaltres, sense cridar cap camàlle de l'estació. I és la moral, l'existencialisme, l'energia que hàgim sapigut fer front als anys d'expatriació i replar la pròpia conducta. No fóra elegant carregar ni una engruna del llst que ens pertoca damunt l'espatlla del rei.

J. M. FRANCES

Per manca de temps i d'espai no publicuem en aquest número els treballs de Jaume Anton Aiguader, Manuel Duran, Alexandre Manyà i Felip Salvador Rosés. Aniran en el proper.

Lletra d'encoratjament

Esquerra Republicana de Catalunya a Mèxic.

Estimats amics: En assabentar-nos de la constitució de la vostra Junta i Comitè Polític ens plau manifestar-vos la satisfacció pel pas definitiu que acabeu de fer per una Esquerra ben cordialment unida. Es emocionant constatar que el nostre Partit és l'únic, entre tots els de l'exili, que es mostra compacte i absolutament compenetrat.

Creiem oportú fer-vos avinent que l'Esquerra s'ha estructurat arreu a base de Consells Directius. Així passa a Catalunya, a França, a Xile, etc. Nosaltres creiem que per a no desdir aquesta unificació estructural convindria que vosaltres també l'adoptéssiu denominant-vos "Consell Directiu a Mèxic". No creiem que hi hagi cap dificultat a fer-ho, puix podríem acomodar-hi perfectament les vostres actuals Junta i Comitè Polític. La nostra recomanació no té altre objecte, com hem dit, que el d'una unificació de noms dintre la xarxa dels nostres organismes internacionals, la qual cosa no altera per a res les vostres pròpies decisions.

Ha començat una nova etapa de la política exiliada. La seva iniciació ha estat possible perquè amb l'actitud del nostre Partit en la darrera crisi del Govern de la República decantàrem la balança a favor d'una solució factible de posar el nou Govern en situació de poder aprofitar totes les conjeitures favorables derivades dels ja coneguts acords de l'ONU contra el règim franquista.

Estem convençuts, però, de la necessitat que les forces exiliades es mantinguin, ara més que mai, presents i actives per a que no sigui desaproveitada cap contingència factible d'enderrocar Franco i de conquerir les llibertats republicanes i les específiques catalanes.

Aquestes delicades circumstàncies obliguen el nostre Partit a un creixement de les seves activitats tant a l'exterior com a l'interior i, alhora, fer de manera que amb la seva concentració es pugui assolir el màxim d'eficàcia. És per aquestes raons que, en la seva darrera reunió, el Consell Executiu ha pres la decisió d'establir a París unes oficines d'aquest organisme en les quals seran centralitzades la redacció del nostre portavoc LA HUMANITAT i els serveis de relacions amb l'interior i amb Europa i les Amèriques.

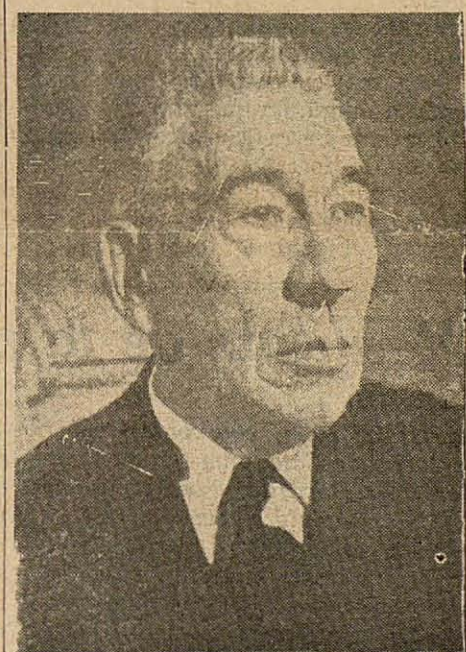
L'ajut que fa temps miresquèrem per part dels nuclis de militants controlats per vosaltres ens fou molt preuat perquè amb ell poguérem fer front a les dificultats sorgides a Catalunya de resultes, no solament d'una difícil organització, ans per les persecucions i empresonaments derivats de l'actuació dels nostres amics. Actualment, s'assisteix a una intensificació dintre de Catalunya contra el nostre

Partit. Afegim-hi ara les necessitats derivades de la centralització a París dels serveis que acabem d'esmentar i podreu adonar-vos que tot això constitueix un augment considerable de despeses en un pressupost les partides d'ingressos, del qual es veuen cada dia més amenaçades per les dificultats econòmiques que sofreixen els nostres companys de França com a conseqüència de la manca de treball que per a ells comporta la reconversió de la política de post guerra d'aquesta nació.

Audim, doncs, un altre cop a vosaltres per a que, tenint en compte tots aquests antecedents, solliciten dels nostres militants un nou esforç que servirà per a dotar el Partit dels mitjans econòmics que li són necessaris per a poder desenvolupar convenientment les seves activitats dintre le quals —ho volem subratllar— hi enca el desig de poder establir amb vosaltres una relació estreta que us permeti coòrdinar periòdicament les nostres activitats així com la marxa general dels acon-teiximents polítics a l'interior i a França.

Convençuts que aquesta crida trobarà, com sempre, una acollida generosa en la fidelitat de tots els nostres militants de Mèxic, els membres del Consell Executiu us renoven l'expressió de la simpatia i germanor de tots els nostres companys de Catalunya i de França.

Ben cordialment us abraçem.
M. Sanjaio.—Carles Pi-Sunyer.—J. Saurret.—Josep Tarradellas.

Honorable Sr. Josep Irla i Bosch,
President de Catalunya

PENSEM EN EL FUTUR

En un exili tan allargassat com el nostre s'explica que adluc en els reules d'un mateix partit polític els records associïn i distancin les persones; resten dels fets i les vicissituds videses imatges agra-doses i doloroses, normalment vagues les primeres i tallants les segones i no hi ha la concurrència del tracte quotidià ni l'esforç de l'empresa diària que matisi els cares cantelluts dels records desagradables.

A més l'home allunyat de la Pàtria, per circumstàncies no mesurades a voluntat, és com l'aparell de precisió traslladat a medis diferents als tingués en compte. La manca de l'ambient i de la tradició que contribueixen en la formació del seu caràcter, comporta el risc de convertir-lo en un cos sense ànima, dalerós de satisfer únicament necessitats físiques, i de despreocupar-lo espiritualment sense que el valorin qualitat morals.

Dintre els qui se n'escapen, sortosament els més, hi ha els qui viuen únicament dels records i llangeixen per manca de fe, i els que el passat els és com l'espero que els projecta vers el futur. També entre aquestes es va aprofundint un abisme. Hi ha més, encara, dissortadament entre els darrers, és la imatge que es forgen del futur el que els associa o distancina.

Jo crec que constatacions semblants podríem fer-se d'altres emigracions i potser sigui per això que difícilment podem trobar en la història dels pobles repatriacions degudes al propi esforç dels exiliats. Ha estat gairebé sempre l'esforç dels tingués per tebis o vacil·lants que restaren a llurs terres, o el de les noves generacions, el que ha fet possible la reintegració dels exiliats a la Pàtria.

Potser sigui aquest convenciment meu, el que em fa creure que és un deure dels exiliats, i en particular dels enquadrats a E. R. de C. El de conèixer les reaccions dels qui, amb més perill que nosaltres, tracten de recuperar el que ells i nosaltres

enyorem o pretenem i donar-los el suport d'una voluntat unida, no la d'amençar des de la riba d'enfront sinó la que els constitueixi la promesa d'unir-nos als nostres companys de l'interior tanost sigui possible, per no fer viable el retorn a circumstàncies semblants a les que promouguen la nostra expatriació i la seva desgràcia.

I al men entendre hi ha una manera de presar aquest servei i és la de superar, entre nosaltres, si no és possible d'oblidar momentàniament, totes les diferències de caràcter personal i tots els records desagradables, i de meditar i elaborar un pensament, en relació al futur del nostre poble, que permeti la convivència de tots els ciutadans dintre una llei i dintre la mateixa llei de les acomodacions de la voluntat dels mateixos ciutadans.

Si podíem aconseguir posar-nos d'acord jo crec que els despreocupats, que no haguessin caigut en l'abjectió, tindrien, i en bona hora, una bona excusa per sumar-s'hi que els mancats de fe els renaxeria l'esperança i que els que frisen per un futur de fac'ura acorde amb les pròpies conviccions no podrien desentendre's-en.

No podem pretendre evidentment que ambdues a la convivència la gent escantei. Ili les seves conviccions, però si sentim amor a la Pàtria i recordem que la Pàtria no és precisament per la sola existència de cada un de nosaltres ni pel nostre pensament, i sentim respecte pels que hi resten i hi lluiten per dignificar-la, hem d'obligar-nos a demostrar que és possible convergir en solucions de concòrdia.

L'exemple i el record d'aquell 14 d'abril diada de decisió i d'esperança, per la qual tan, hem sofert, i que per això estimem tant, que fou una prova de magnanimitat, potser són tros ingènua, i que per damunt de tot fou un acte d'esplendorosa comprensió, ahuria d'animar-nos.

A. DOT